

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraça nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Ionel TODORAN

Comisar șef de poliție împuternicit Șef al Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN MARAMUREȘ

*Str. 22 Decembrie nr. 37,
Loc. Baia Mare, jud. Maramureș
Tel/fax 0262/216691*

RECOMANDAREA

Nr. 93 din 13.IIUL.2021 2021

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 16 alin. (1) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată **Avocatul Poporului s-a scizat din oficiu, referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 și art. 22 din Constituția României privind protecția copiilor și tinerilor**, în urma reportajului publicat de site-ul baiamare24.ro, în data de 12.03.2021, referitor la faptul că, un copil de ani a fost bruscat, prins de față și băgat în mașina poliției, pe strada Culturii din Baia Mare, după ce a agresat niște copii într-un parc.

În scopul verificării situației expuse Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Cluj - Napoca - Avocatul Copilului a solicitat informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș, Poliția municipiului Baia Mare, Primăria municipiului Baia Mare și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș.

Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș a arătat, în cuprinsul Adresei înregistrată la Avocatul Poporului - Biroul teritorial Cluj Napoca cu nr. 504/26.04.2021 următoarele: extras - *In ceea ce privește modul de intervenție al organelor de poliție, care l-au condus pe minor la*

sediu, precizăm că, măsura în sine, implică de cele mai multe ori utilizarea mijloacelor de constrângere pentru a fi dusă la îndeplinire, condiționată într-adevăr de nivelul de cooperare al persoanei care face obiectul acesteia,

Cu ocazia interceptării de către organele de poliție, minorul susmenționat a fugit și nu a dat curs solicitării în a le însoți la sediu, motiv pentru care acesta a fost introdus în autospeciala instituției prin constrângere, fără a se folosi acte de violență asupra sa. Aportul de forțe utilizat a fost unul extrem de redus, cu atât mai mult cu cât minorul nu a suferit nicio leziune traumatică, motiv pentru care nici nu a fost depusă vreo plângere împotriva agenților de poliție.

Minorul a fost neînsoțit de părinte sau un alt reprezentant legal, reprezentanții poliției, ulterior, au identificat-o pe mama minorului, respectiv numita _____, de _____ de ani, din Baia Mare, _____ jud. Maramureș, care a fost invitată la sediul poliției, fiind sancționată contravențional pentru nesupravegherea minorului, conform legii 61/1991.

Prin Adresa de răspuns înregistrată cu nr. 681/10.06.2021, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș, a comunicat următoarele:

Poliția municipiului Baia Mare a referit cazul minorului _____ către D.G.A.S.P.C. Maramureș. Serviciul Intervenție în regim de urgență în domeniul asistenței sociale din cadrul D.G.A.S.P.C. Maramureș nu a fost notificat de către organele de cercetare penală cu privire la audierea minorului în cauză. Minorul nu a fost asistat de un psiholog din cadrul Serviciului de intervenție în regim de urgență în domeniul asistenței sociale, în cadrul audierilor în dosarul penal.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată prevede, la capitolul V – „Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal”, ce măsuri pot fi luate față de acești minori și cine are atribuții în domeniu.

De reținut, în special, pentru activitatea Poliției, este prevederea art. 88, alin. 3 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căreia: „Copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal va fi însoțit și asistat de către un psiholog sau asistentul social, desemnat de direcția de asistență socială și protecția copilului, în orice etapă a cercetării penale”.

Ori, așa cum reiese din răspunsul transmis de către DGASPC Maramureș, *Serviciul Intervenție în regim de urgență în domeniul asistenței sociale din cadrul D.G.A.S.P.C. Maramureș nu a fost notificat de către organele de cercetare penală cu privire la audierea minorului în cauză. Minorul nu a fost asistat de un psiholog din cadrul Serviciului de intervenție în regim de urgență în domeniul asistenței sociale, în cadrul audierilor în dosarul penal.*

Cadrul legal incident în speță se circumscrie și dispozițiilor cuprinse în: Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Constituția României și Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului cu modificările și completările ulterioare.

Este cunoscut faptul că, polițiștii, în desfășurarea activității, trebuie să păstreze echilibrul fragil și dificil dintre obligația de a proteja și cea de a respecta drepturile omului.

Drepturile fundamentale nu se reduc doar la niște standarde juridice. Deși standardele sunt esențiale este necesară o înțelegere vastă a drepturilor omului. Pentru aceasta este nevoie de abilități și atitudini adecvate, ținând cont și de faptul că, polițiștii sunt nevoiți deseori să ia decizii într-o fracțiune de secundă.

Integrarea drepturilor fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare au scopul de a spori gradul de conștientizare cu privire la standardele și obligațiile privind drepturile omului.

Este necesară oferirea de sprijin sistematic profesioniștilor din domeniu care să dispună de o formare corespunzătoare pentru dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile, cu atât mai mult atunci când implicați sunt minori.

Codul de procedură penală stabilește o procedură specială în cauzele cu infractori minori, însă acest lucru vizează copiii peste vârsta de 14 ani care, în anumite condiții, răspund penal. Normele procesual-penale nu includ și prevederi referitoare la copiii sub 14 ani care au săvârșit infracțiuni, atâta timp cât aceștia nu răspund penal, fiind în afara cadrului procesual penal.

Audierea copiilor sub 14 ani, aflați în conflict cu legea penală, constituie o activitate diferită, un mod de ascultare care impune acordarea unei atenții speciale, prin pregătirea organelor judiciare (ce trebuie să dețină atât o complexă pregătire juridică, cât și cunoștințe de psihologie judiciară), dar și a copilului, cu alegerea unor tehnici de ascultare care să țină seama de caracteristicile determinate de gradul de dezvoltare a acestuia ori de etapele caracteristice vârstei biologice a minorului.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Şeful Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș, în exercitarea atribuțiilor conferite de lege, va dispune măsurile necesare pentru:

1. Respectarea prevederilor art. 88, alin. 3 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căreia: „Copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal va fi însoțit și asistat de către un psiholog sau asistentul social, desemnat de direcția de asistență socială și protecția copilului, în orice etapă a cercetării penale” prin diseminarea acestora la nivelul tuturor angajaților care, în desfășurarea activității interacționează cu minori care săvârșesc fapte penale însă nu răspund penal.

2. Analizarea nevoii de formare continuă a polițiștilor care interacționează în activitatea curentă cu minori, pentru ridicarea nivelului profesional și dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile, având în vedere faptul că, la executarea acțiunilor în forță polițistul trebuie să aibă în permanență în vedere respectarea demnității umane.

3. Integrarea drepturilor fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare, cu precădere în ceea ce privește drepturile copiilor.

4. Înaintarea propunerilor de formare către Direcția generală management resurse umane - Direcția formare inițială și continuă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru includerea în Graficul anual al programelor de formare profesională pentru personalul MAI, după caz.

5. Analizarea oportunității de formare continuă a polițiștilor care interacționează în activitatea curentă cu minori, pentru ridicarea nivelului profesional și dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile și integrarea drepturilor fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare, cu precădere în ceea ce privește drepturile copiilor, prin modul de formare la nivelul IPJ Maramureș, prin intermediul psihologilor, cadre militare încadrate în cadrul Inspectoratului de Poliție Județean.

Şeful Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

